מתני' [א]היתה עומדת על ראש הגג וזרקו לה כיון שהגיע לאויר הגג הרי זו מגורשת [ב]הוא מלמעלה והיא מלמטה וזרקו לה כיון שיצא מרשות הגג נמחק או נשרף הרי זו מגורשת: **גמ'** והא לא מינטר אמר רב יהודה אמר שמואל [ג]בגג שיש לו מעקה עסקינן עולא בר מנשיא משמיה דאבימי אמר [ד]הכא בפחות משלשה סמוך לגג עסקינן דכל פחות משלשה סמוך לגג כגג דמי: הוא מלמעלה: והא לא מינטר א"ר יהודה אמר שמואל [ה]כגון שהיו מחיצות התחתונות עודפות על העליונות וכן אמר רבי אלעזר א"ר אושעיא כגון שהיו מחיצות התחתונות עודפות על העליונות וכן אמר עולא א"ר יוחנן כגון שהיו מחיצות התחתונות עודפות על העליונות א"ל ר' אבא לעולא כמאן כרבי דאמר [ו]קלוטה כמי שהונחה דמיא א"ל אפילו תימא רבנן עד כאן לא פליגי רבנן עליה דרבי אלא לענין שבת אבל הכא משום אינטורי הוא והא קא מינטר וכן אמר ר' אסי א"ר יוחנן כגון שהיו מחיצות התחתונות עודפות על העליונות א"ל רבי זירא לר' אסי כמאן כרבי דאמר קלוטה כמי שהונחה דמיא א"ל אפילו תימא רבנן עד כאן לא פליגי רבנן עליה דרבי אלא לענין שבת אבל הכא משום אינטורי הוא והא קא מינטר: נמחק: א"ר נחמן אמר רבה בר אבוה לא שנו [ז]אלא שנמחק דרך ירידה אבל נמחק דרך עלייה לא מאי טעמא מעיקרא לא למינח קאי: נשרף: אמר ר"נ אמר רבה בר אבוה לא שנו [ח]אלא שקדם גט לדליקה אבל קדמה דליקה לגט לא מ"ט מעיקרא לשריפה קאזיל אמר רב חסדא רשויות חלוקות בגיטין א"ל רמי בר חמא לרבא מנא ליה לסבא הא א"ל מתני' היא היתה עומדת על ראש הגג וזרקו לה כיון שהגיע גט לאויר הגג הרי זו מגורשת במאי עסקינן אילימא בגג דידה וחצר דידה למה לי אויר הגג אלא בגג דידיה וחצר דידיה כי הגיע לאויר הגג מאי הוי אלא פשיטא [ט]בגג דידה וחצר דידיה אימא סיפא הוא מלמעלה והיא מלמטה וזרקו לה כיון שיצא מרשות הגג נמחק או נשרף הרי זו מגורשת ואי בגג דידה וחצר דידיה אמאי מגורשת [י]אלא בגג דידיה וחצר דידה רישא בגג דידה וחצר דידיה סיפא בגג דידיה וחצר דידה אלא לאו [כ]דאושלה מקום דחד מקום מושלי אינשי תרי מקומות לא מושלי אינשי א"ל מידי איריא דלמא הא כדאיתא והא כדאיתא רישא בגג דידה וחצר דידיה סיפא בגג דידיה וחצר דידה אמר רבא שלש מדות בגיטין הא דאמר רבי קלוטה כמי שהונחה ופליגי רבנן עליה הני מילי לענין שבת אבל הכא משום אינטורי הוא והא מינטר והא [ל]דאמר רב חסדא [מ]נעץ קנה ברשות היחיד ובראשו טרסקל וזרק ונח על גביו אפילו גבוה מאה אמה חייב לפי שרשות היחיד עולה עד לרקיע הני מילי לענין שבת אבל הכא משום אינטורי הוא [נ]והא לא מינטר

והא

גמ' והא לא מינטר. אויר הגג דאתי זיקא ושדי ליה מקמי דלינח וכי לא שדיה זיקא ואירע לו דבר אחר שבא כלב וקלטו או גשמים מתקוהו אמאי קתני מגורשת מן האויר הא בעינן אויר שסופו לנוח: **בפחות מג' כו'.** אויר דמתני' בהכי עסקינן דהוי כמאן דנח והלכך קנאתו בהנחתו דכיון דהגג גבוה י' הוא הויא לה חצר המשתמרת לכל דניים בגויה: **והא לא מינטר.** דקס"ד שהגג גבוה מחומת החצר והיכי קתני כיון שיצא מרשות הגג מגורשת הא אין סופו לנוח אפילו לא באת דליקה דאתי זיקא ודחי ליה חוץ למחיצות: **שהיו מחיצות התחתונות.** של חצר: **עודפות.** על מעקה של גג דכי נפיק מגג מטא לאויר מחיצות חצר ומשום הכי בעינן עודפות דהאי דקאי בתוך מחיצות מעקה הגג חרקו כלפי מעלה כדי שיעבור את המעקה יפול לחצר: **קלוטה.** בתוך האויר: **כמי שהונחה.** לארץ דתניא[ד] הזורק בשבת מרה"ר לרה"ר ורה"י באמצע רבי מחייב וחכמים פוטרים: **וא"ל רבי זירא לרבי אסי כו'.** גרסי' נה כדשני עולא אפילו תימא רבנן כו': **דרך ירידה.** כשזרקו כלפי מעלה כדי להעבירו את המעקה לא נמחק עד שהגיע לחזור ולירד: **אבל נמחק דרך עלייה.** אע"פ שיצא מאויר הגג לאויר חצר ומחיצות התחתונות עודפות: **אינה מגורשת.** דדרך סילוקו לא מיקרי נתינה אלא דרך הנחתו לבא לרשותה: **שקדם גט לדליקה.** שקדמה זריקת הגט בחצר קודם שתבא הדליקה באויר החצר: **רשויות חלוקות לגיטין.** אם השאילה הבעל מקום בחצירו לקבלת גיטה לא השאילה גגו או ביתו ולא אמרינן לא קפיד דתרי מקומות לא מושלי. משום דמייתי עלה ראיה ממתני' נקט לה הכא: **הא כדאיתא והא כדאיתא.** רישא בגג דידה וחצר דידיה ובעינן אויר הגג: **סיפא בגג דידיה וחצר דידה.** מיגרשא באויר חצר אבל אי תרוייהו דידיה ואושלה מקום אימא לך דלא קפיד: **שלש מדות בגיטין.** חלוקות מדין שאר איסורין: **הני מילי.** דפליגי רבנן: **והא דאמר רב חסדא נעץ קנה.** בחצר גבוה ממחיצת החצר: **וזרק.** מרה"ר: **ונח על גביו חייב.** דהויא לה הנחה ברה"י שאויר רה"י עולה עד לרקיע אע"ג דאויר רשות הרבים אינו למעלה מעשרה כדאמרי' במס' שבת (דף ז: ח.): **הני מילי.** דהוי כמונח לארץ לענין שבת: **אבל.** אם היה חצר של אשה וקנה נעוץ גבוה מן המחיצות אינה מגורשת שאין סופו לנוח לארץ דרמי ליה זיקא חוץ למחיצות וטעמא דגיטא משום חצר המשתמרת הוא דומיא דידיה והא לא מינטר:

והא

היתה עומדת בראש הגג. לרבי הושעיא דאמר לעיל אפילו היא בטבריא וחצרה בציפורי האי עומדת היינו כמי שעומדת כלומר כגון שמשתמרת כדמשני לעיל אעומדת בתוך ביתה או בתוך חצרה אי נמי נקט עומדת לאשמועינן דבגג דידה איירי שעומדת ברשותה כדמוקי לה בגמרא: **כגון שהיו מחיצות התחתונות עודפו' על העליונות.** דמיד שיצא מרשות גג נכנס לרשות חצר וא"ת ומה מועיל דעודפות מ"מ כשזרקו מעל המעקה לא מנטר כנגד הגג וי"ל דכיון דשלש מחיצות עודפות חשיב משתמר ואין לחוש למחיצה רביעית אי נמי כשהגג קצר וחצר רחב הרבה ועודפות המחיצות גם רביעית מצד זה ומצד זה וכנגד המעקה ליכא כי אם פתח בעלמא אי נמי כשהגג עומד באמצע החצר ולא מן הצד ומחיצות החצר מוקפות לו מכל צד וא"ת דאמרינן במרובה (ב"ק דף עט:) כאומר זרוק גניבתך לחצרי ותיקני לי חצרי גניבתך לאיסור שבת ולאיסור גניבה באין כאחד והיכי באין כאחד והא לענין שבת מיחייב אפילו למעלה מן המחיצות עד שלא נכנס עדיין תוך המחיצות דרה"י עולה עד לרקיע ולענין קנין עד דמטי לתוך המחיצות וי"ל דמיירי כשזורק דרך פתח ולא מעל המחיצות: **כמאן כרבי דאמר** קלוטה כמי שהונחה דמיא. תימה דנקט רבי דלא איירי אלא ברשות היחיד מקורה משום דליתא כמאן דמליא דמיא כדאמרינן בריש שבת (דף ה.) ולר"ע הוה ליה למינקט דאית ליה קלוטה כמי שהונחה דמיא אפילו ברה"ר ונראה דהשתא סלקא דעתין דטעמא דרבי לאו משום קירוי אלא משום מחיצה אית ליה דכמאן דמליא דמיא ולהכי קאמר כמאן כרבי דכר"ע לא מיתוקמא מדמצרכת מחיצות התחתונות עודפות ולר"ע אית ליה דכמי שהונחה דמיא אפילו ברה"ר אלא ודאי כרבי מוקמת לה ומשני אפילו תימא רבנן כו' ולפי זה יכול להיות טעמא דרבי משום קירוי כדאמרינן בשבת[ט]: **דרך עלייה אינה מגורשת מ"ט מעיקרא לא למינח קאי.** ולא דמי להא דבעי רבא בפ"ק דב"מ (דף יב.) זרק ארנקי בפתח זה ויצא בפתח אחרת מהו אויר שאין סופו לנוח כמונח דמי או לא הכא דבדרך עלייה אין דומה כל כך שיהא עומד לנוח אי נמי התם בבית מקורה דומה יותר עומד לנוח:

והא

מסורת הש"ס

א) [שבת ד. ה. ב"ק ע:], ב) [לעיל עז:], ג) שבת ז. ע"ש, ד) [שבת ד:], ה) [ועי' תוספות שבת ה. ד"ה לא וב"ק ע: ד"ה כמאן].

◆

מוסף רש"י

קלוטה כמי שהונחה דמיא. החפץ הואיל ונקלט באוירה של רשות הרבים כמי שהונחה בתוכו הוא ואע"ג דלא נח (שבת ד.). דאושלה מקום. כשאמרו לקנות בו גט. דאושלה, השאילה (לעיל עז:). נעץ קנה. שאמיה אין רחב ד', וזרק. מרה"ר ונח על גביו, חייב. כמונח ע"ג קרקע דלא בעי הנחה על גבי מקום ד' ברה"י (שבת ז.).

עין משפט נר מצוה

כט א מיי' פ"ה מהל' גירושין הל' ג סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סימן קלט סעיף ד:
ל ב מיי' שם הלכה ד טוש"ע שם סעיף ו:
לא ג ד מיי' שם הלכה ג טוש"ע שם סעי' ד:
לב ה ו מיי' שם טוש"ע שם סעיף ו:
לג ז ח מיי' שם טוש"ע שם סעיף ד:
לד ט מיי' שם הלכה ד טוש"ע שם סעיף ו:
לה י מיי' פי"ד מהל' שבת הלכה יח סמג לאוין סה טוש"ע א"ח סימן שמה סעיף ה:
לו כ מיי' פ"ה מהלכות גירושין הלכה ו סמג עשין נ טוש"ע אה"ע סימן קלט סעיף ז:

◆

תוספות רי"ד

שנח בקרקע: היתה עומדת על ראש הגג וכו' והא לא מינטר פי' [א] דאפילו זיקא ואמרת ליה לבראי ואמאי קתני כיון שהגיע לאויר הגג ואע"ג דלא נח אם נשרף או נמחק היא מגורשת אמר רב יהודה אמר שמואל בגג שיש לו מעקה עסקינן עולא בר מנשה משמיה דאבימי אמר הכא בפחות מג' סמוך לגג עסקינן וכל פחות מג' סמוך לגג כגג דמי: הוא מלמעלה וכו' פי' רישא בגג דידה וחצר דידיה סיפא בגג דידיה וחצר דידה: והא לא מינטר פירוש דקס"ד שהגג גבוה מחומות החצר דאתי זיקא ושדי ליה לבראי והיכי תני כיון שיצא מרשות הגג ונמחק או נשרף קודם שינוח באויר החצר הרי זו מגורשת אמר רב יהודה אמר שמואל כגון שהיו מחיצות התחתונות עודפות על העליונות וכי נפיק מאויר הגג מיד מגיע לתוך מחיצות החצר:

[א] נ"ל פי' דאתי זיקא ושדי ליה לבראי וכו'.